

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXLVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

dar, cum similib. Quia raderetur, si quod dictum statutum excludens a successione cognatos per agnatos debet interpretari a iure cōi recipere, argō ea. cum dilectus de consuetu. & Alex. in l. fin. C. de iure delib. in §. in computatione cum similib. Sed ius cōe, fin. q. agnati, & cognati simul non admittunt, necum agnati pferuntur, non dedignatur filium fororis simul cum agnatis admittere, q. lex trāstulit illū in ius agnationis quoad solā successionē d. l. lege, & d. §. hoc ē, ergo idem dicendum est in casu statuti pferentis in succedendo agnatos cognatis. Nec obstat, q. sub statuto loquente de agnatis talis filius fororis non comprehendat, cum non sit propriē agnatus, q. a fatcor illum non esse ppiē agnatū sed in succedendo habet ius succedendi, quale habent sorores agnatæ, non ex eo, q. sit ppiē, uel impropriē agnatus, sed q. quoad succedendum tm ex liberalitate legis hoc ius succedendi cum fororib. defuncti habet d. l. lege, & in l. seq. C. de legi. har. An autē Gaspari licitum erit aliquo tpe uendere, & alienare de bonis hereditatis Antonij patris, nec non Ioannis auunculi sui, non obstat, si dispositis in eorum testamentis, vt sup. in secunda dubitatione ppositum fuit, breuiter dico primo quoad bona Antonij patris, q. ex quo pater testator grauamen imposuit Gaspari filio suo, vt ipse non possit uendere, alienare, nec obligare, aut in solutū dare bona mobilia, nec immobilia sine expressa, & spāli licentia tutorū, & curatorum suorum datorum in testō, de quib. plenē confidit, & hāc phibitio de non alienando facta a patre mala mente facta non fuit, sed tū ipse puidet filio, quousq. esse sub tutela, & cura, & sic durante minori ætate, in qua minorib. ē tantū imbecillib. puidetur, vt in l. 1. & per totū ff. de min. & per totum ff. de reb. cur. talis phibitio ualet quoad legitimā, & Trebellianicā, in quib. pater filios grauare nō pōt. oimodo C. de inoff. test. cum habemus Cad. treb. nā si licet filius in legitima sibi dare nature debita grauari non possit, vt sup. tū q. pater hoc faceret ad tps, & ad utilitatē filij, ualet p. tps, & grauamē adiectū l. filijs matrē C. de inoff. test. l. si patronus testō §. si q. non mala mente ff. de bon. lib. & plenissimē dixi in rep. c. Raynut. nu. 190. cum seq. extra de test. Præterea si in casu, de quo agitur, hmoi phibitio facta vñ ad tps, hoc est durante auctoritate, & pñate ad tps, vñ q. vñque ad xvj. ann. ergo post illud tps poterit liberē sine alicui⁹ lñtia alie nare, q. prohibitum ad tps vñ post illud tps concessum, & alienatio bonorum ad tps prohibita vñ esse post illud tps permilla l. pater filium §. fundum ff. de leg. 3. Rursus in casu nro prouiso de non alienādo non fuit prohibita, imō permilla, si fiat cum licentia tutorum, uel curatorum, vñ durante illorū pñate, & pñr hmoi phibitio vñ facta eo mō, quo tacite inerat, quia si et si testator expressē circa hoc non prouidisset, tñ filius durante pupillari, & minori ætate non poterat sine expressa licentia tutorū, uel curatorum alienare per totum C. de præd. min. & ff. de reb. cor. Hæc ergo prouiso, & phibitio a testatore facta parū, uel nihil operatur arg. l. 3. cū materia ff. de leg. 3. & l. nō rectē C. de fideiuf. Possentq. prædicta corroborari ex multis, q. hñr in l. fistulam §. diu ff. de leg. 1. Respectu tñ uerō bonorum hereditatis Ioannis alterius testatoris, & auunculi dicti Gasparis, vñ ei prohibita alienatio, & uenditio dictorum bonorum sine licentia cuiusdā D. Ioannis, de quo in testō, & si absq. licentia d. D. Ioannis uen deret, tunc priuauit Gasparem heredem pro parte sua, & personas in testō notatas uocauit. Vñ cū hęc alienationis phibitio non dicatur nudū pceptū

cōtinere, q. censetur facta respectu certarum personarum, ea iudicanda est ualida, & obseruāda, vt in d. l. filius familias §. diui, ubi latē de materia hñ. l. codicillis §. instituto cum gl. & ibi Bar. Imol. & alij ff. de leg. 1. & l. pater filium §. Iulius agrippa ff. de leg. 2. Caueat ergo Gaspar ab alienatione bonorū hereditatis Ioannis auunculi sui faciēda sine lñtia d. D. Ioanis, sin. aliter alienaret, priuaretur illis bonis, q. applicarentur, vt in testō continetur. Quoad tertiū dubium, si utrum tutores, & curatores dati ab Antonio testatore patre d. Gasparis potuerint bona ipsius Gasparis pupilli administrare ante, q. tutela, seu cura fuerit illis a iudice loci decreta, & ante, q. ipsi inuentarium bonorum pupilli confecerint, breuiter concludendo dico, q. non, alioquin punirentur eo mō, quo hñr in l. si cum ibi not. per scrib. post glo. Carbit. tut. Sal. in l. tutor, & ibi Bal. C. de admi. tut. & l. tutor, qui rectorium ff. eo. ti. Si tñ ex cā necessāria, & iustissima tutor ante confectionem inuentarij, & ante decretā administrationem a iudice aliqd fecerit, uel expenderit, ut in finis testatoris, & matris, seu necessariorū pupilli, uel ob aliā simile cām, talis administratio nō debet dici tutori interdicta, imō est a iure recepta, ut in l. 1. l. scriptus in prin. l. si quis sepulchrū §. pñtor ff. de relig. & sumptib. funerū cum d. l. tutor, qui rectorium: Et præsertim in casu occurrenti tutores non dñr errasse, nec fecisse prohibitionem d. l. si. Carbit. tut. cum expenderit, asq. alienum pñerint pro dictis causis necessarijs, & iustissimis ex permilla, & licentia testatoris ab ipso Antonio testatore in eius testō data. Generaliter autē dicti tutores ante inuentarij confectionem, decretamq. tutelam administrare non potuerunt, nec possunt, alioquin tāmquam suspecti possunt a tutela remoueri, vt est casus in d. l. si. Carbit. tut. L. D.

S Y M M A R I U M.

- 1 De transactione ad compromissum arguitur.
- 2 Transactio, & compromissum post rem indicatam, & laudum emologatum an, & quando valeat, & num. 4.
- 3 Id, quod de iure speciali, & extraordinario potest euenire, non inspicitur.
- 4 Laudū de cōsensu partiū ex nouo cōpromisso, sed non ex eodē ferri pōt contra primū laudū, q. in rem indicatam transiuit.
- 5 Neptis simul cum amita de iure nouissimo authenticorum ad successionem patris admittitur, secus de iure codicis.
- 6 Statuto loci vocante filios masculos fororis cum alia sorore ad successionem fratris prædefuncti, an etiam filia fratris cum sorore in hereditate alterius fratris defuncti succedere possint.
- 7 Inclusio vnius etiam in statutis est alterius exclusio: quod limitatur, & declaratur num. 24. & 26.
- 8 Statutum exclusuum extenditur ad omnia, in quibus eadem ratio exclusionis adest.
- 9 Filie fororis, & filia fratris habent idē ius succedendo, quāuis illa sint cognate, h. e. aut agnatæ: Et an id sit verum nu. 27.
- 10 Statutum si excludat filias fororis propter filios illius masculos seu feminas propter agnatos masculos, illæ, dictis masculis deficientib. non dicuntur exclusæ.
- 11 Statutum excludens aliquos non debet extendi ab eos, in quib. adest alia ratio minus exclusiua.
- 12 Filiæ fororis a statuto exclusi, non debent censi exclusæ et filia fratris.
- 13 Filia fororis simul cum matertera ad successionem auunculi regulariter vocantur.
- 14 Dispositio tacita correctoria non debet extendi ad alias diuersas personas, in quib. etiam ius commune corrigeretur.
- 15 Argumentum a contrario sensu quando etiam in correctorijs sumi possit, & quando secus.
- 16 Argumentum a contrario sensu non potest sumi, quando casus, qui a contrario colligeretur, iā esset a iure communi decisus.

- 18 Statutum contra ius commune extenditur ad alium casum simili
lem, ex aliqua speciali ratione, sed non ad eum, qui iam esset
in iure communi decus, & inclusus.
- 19 Inconuenienti, vno dato non debet aliud maius inconueniens dari
Extensio in correctorij non fit etiam ex similitudine rationis.
- 20 Statutum excludens animum maternum propter existentiam pa-
trui non excludit animum maternam.
- 21 Et excludens matrem propter fratres patruales non excludit
amitam defuncti.
- 22 Et excludens matrem propter patrui non excludit sororem.
- 23 Statutum correctorium disponens de certis personis non exten-
ditur ad alias personas alterius generis, & speciei, etiam si in
illis maior ratio militaret.
- 24 Dispositio in vna persona corrigens ius commune non censetur
in alijs similibus corrigere.
- 25 Patruo filij fratris, & filij sororis pariter, ac etiam magis filij
fratris succedunt.
- 27 Filia fratris dicuntur agnatae, & quoad succedendum habent
ius antiquius, & potentius, quam filia sororis.
- 28 Contractus potest dici multipliciter simulatus.
- 29 Statutum loquens simpliciter de simulatione contractus de qua
simulatione intelligatur: Et q̄ sit propria simulatio contractus.
- 30 Contractus, qui fit in fraudem alicuius, non est proprie simula-
tus, sed fraudulentus, & quae inra in eo locum habeant.
- 31 Contractum simulatum allegans, vel excipiens debet speciem
simulationis exprimere, aliis non admitteretur.
- 32 Excipiens de excommunicatione debet speciem excommunica-
tionis exprimere, aliis non auditur.
- 33 In minori aetate se fundas debet speciem minoris aetatis exprimere.
- 34 Donatio non potest dici simulata de se ipsa ad se ipsam, q̄ in iustitia
fuit, dictum q̄ verè, libere, pure, et simpliciter inter vivos do-
nauit, nisi plenis, & apertissimis probationibus contrarium probet.
- 35 Ad probandum contra iustitiam qui, & quot testis requirantur.
- 36 Testes idonei, omniq; exceptione maiores qui dicantur.
- 37 Testes de auditu, de credulitate, & singulares non dicuntur
proprie testes.
- 38 Testis idoneitas, et integritas debet articulari, et probari alios
testes, q̄ testes idonei, oīq; exceptione maiores requiruntur.
- 39 Simulatio contractus non potest allegari in contractibus scri-
pturam requiruntibus.
- 40 A contractu non potest prextu simulationis recedi, q̄ esset simu-
latus solus ex vna parte, & altera pars verum esse crederet.
- 41 Contractum tanquam simulatum factum in fraudem alicuius
quis renouandi ius habeat.

E P I T O M E.

Statutum loci vocans filios masculos sororis
cum alia sorore ad successionem fratris præde-
functi non excludere filias fratris, quin cum sorore
ad successionem alterius fratris defuncti admittan-
tur, hic demonstratur.

CONSILIVM CXLVII.

In spectis ijs, quæ claris. D. Ioannes Ludoui-
cus Bouius compater honorandus in hac
cā consulendo doctissime deduxit, quoad
primam difficultatem dico verissimam esse eius
sententiam, q̄ post latum primum laudum potuit ad finem
compromissum deueniri: Et quis prima facie, & ar-
guendo de transactione ad compromissum, q̄ cen-
set quædam transactio, ut in auth. vt differ. iud. iux.
prin. trium uideretur dicendum, quia transactio
post rem iudicatam, uel laudum emologatum non
ualet l. eleganter in prin. cum ibi not. ff. de cond. in-
deb. l. post rem ff. de trans. a. trio, & l. si cā cognita C.
de trans. & de compromisso probatur in c. exposita
cum ibi not. extra de arbit. cum simi. alleg. per scri-
ben. in dictis iurib. et si sentia, seu laudum posset per
restitutionem in integrum rescindi, quia non debet in-
spici id, q̄ de iure spali, & extraordinario conuenire

potest, arg. lapud Iulianum in ff. de lega. 1. vt uolunt
Ang. & Alex. in d. l. eleganter in prin. arg. tex. in l. er-
go §. i. ff. de fidei co. libe. Bart. in l. inter stipulantes
§. sacram ff. de uer. obl. cum alijs allegatis p. Alex. in
d. l. eleganter in prin. & l. si in d. l. si cā cognita in ult.
col. tñ q̄ post sententiam, seu laudum et emologatum
factum fuit compromissum cum clausula non ob-
stante sentia, seu laudo, compromissum ualere, vt uo-
luit Bal. in l. si diuersa C. de trans. d. l. eleganter, &
in d. l. post rem in lect. antiqua, & in l. iur. gentium §.
si paciscar ff. de pact. Alex. in d. l. eleganter §. si quis
post in 2. col. & in d. l. si cā cognita in fi. 2. col. & in l.
si diuersa, ibiq; Sal. & Cy. & l. si in fi. C. de trans. Va-
leret et, si compromissum fuisset iuratum de stando
laudo, q̄ si non ualere laudum, q̄ ex illo ferretur,
ut laudum, saltem ualere, vt pactum, quia iurata fa-
cit actum ualere eo meliori modo, quo ualere posset,
l. cum pater §. filius matrem ff. de leg. 2. Bar. in l. si
maior C. de trans. Alex. in d. l. si cā cognita in 2. col.
ibiq; Ang. & l. si in ult. col. & Pau. de Cast. in d. l. si
maior, ubi Alex. hoc ab opinione tria Fulgosi de-
fendit, & facit textum cum oib. no. in l. 2. C. cōia utri-
usq; iud. cum gl. & ibi Bar. Sed in compromisso se-
cundo loco facto apposta fuit clausula non obsta-
te, ac et interuenit iuramentum, ergo & c. Præterea q̄ de cō-
sensu partium potest ferri laudum p̄ primum, q̄ in re
iudicatam transiit, faciendo nouum compromissum,
non aut ex eodem compromisso, vt colligitur ex
uerbis Bal. cum ijs, quæ ibi dicit Alex. ibi apofillan.
l. 1. in 2. col. C. q̄n prouoc. non est neces. Et notata p.
eundem Bal. in d. l. si diuersa procedunt, qui idem ar-
biter ex eodem compromisso uellet finem laudum p̄-
rium primo de consensu partium ferre, & faciunt
not. per Bart. in d. l. 1. ¶ An aut filia Perini per statu-
tum excludatur a successione patris p̄ existen-
tiam Eleanorie sororis defuncti, plura hinc inde de-
duci possent, sed quia requisitus fui, vt id, quod de
iure uerius mihi videretur, concludo intrepidè
dictas filias Perini nepotes defuncti simul cum ami-
ta ad successionem admittendas fore: Et quia q̄ in
ris apertissimi est, q̄ de iure nouissimo authenticum
oēs simul admittendæ essent, quamuis secus
set de iure Codicis, vt in auth. cessante cum l. cōla-
guinei, & ibi Pau. de Cast. C. de legitimis heredib.
& est gl. in l. 1. in uerbo amitas eo. tit. §. reliquum in
auth. de har. ab intesta. & in §. 1. in auth. ut fra. fil. col.
lat. 9. lō videndum est, q̄ stante statuto loci, per q̄ vo-
cantur filij masculi sororis cum alia sorore ad suc-
cessionem fratris prædefuncti, an filia fratris simul
cum sorore in successione, & hereditate alterius
fratris defuncti succedere possint: Et inter alia alle-
gatur, q̄ ex quo statutum admittit simpliciter filios
masculos sororis cum alia sorore ad successionem
fratris, vñ filias sororis excludere, q̄n i. unius inclu-
sio est alterius exclusio l. cum prator ff. de iud. & me-
lius in l. si cert. C. de testa. milit. Secundum q̄ huius
statutum habet non solum uirtutem inclusiuam fi-
liorum sororis, sed et uirtutem exclusiuam filiarum
sororis, vt in simili dixit Bar. in l. 2. §. uidendum ff. ad
Tertullianum, q̄ caput exclusiuum ad oēs scem-
nas, in quib. eadem rō militat, extendi debet, vt in
simili colligitur ex uerbis Bart. in d. §. uidendum,
qui uoluit statutum excludens matrem p̄ agna-
tos debere ad auiam, seu animum maternum extēdi.
Præterea si excluduntur filia sororis, quia soror il-
las gradu præcedit, ergo similiter excludi debent fi-
liae sororis, quæ sunt in eodem gradu, argo l. 1. §. fra-
tre ff. si quis ali. testa. prohib. Item quia q̄ filia soror-
is in succedendo habet ius agnatorum, quamuis
sint cognatae, sicut habet filia fratris, q̄ sunt agnatae
l. lege

dum motiuum, quo dicebat statutu in casu nro habere uirtute exclusiuu filioru sororis, & exclusiuam filiaru sororis p ea, q in simili dixit Bar. in l. 2. §. videtur ff. ad Tertull. Quia dato, sed non concessio hoc uerum esse, tñ ex tacita filiarum sororis exclusione non posset inferri ad exclusionem filiarum fratris, q alio iure uocant, nā ex eo, q tacite inest, non pot in duci correctio iuris, nec fieri extensio de psona ad personam cū derogatione iuris, ut ex p̄dictis constat. Præterea filia sororis & sic cognata sint à iure

27 quoad successionem, tñ sunt cognata, at t̄ filia fratris sunt agnata, & quoad succedendū ius antiquius & sic potentius habere dōr d. l. lege xij. cum seq. Ergo si per statutum tacite filie sororis excludant, nō debent filia fratris dici exclusæ, qm̄ excludendo filias sororis res reducitur ad ius antiquū, quo iure erāt exclusæ, arg. l. si unus §. pactus uerū, quociens ff. de pactis, & si dicerent excludi filie fratris, ius eōe magis corrigi diceret, qā sic corrigere ius antiquum, & nouum; sed excludendo filias sororis solum ius nouum corrigere, & res ad ius antiquum reducere d. l. lege. Et ex his remanet defenata conclusio tradita, q filia Perini simul cum sorore Eleanoria ad successionem Hieronymi defuncti in stirpes, & non in capita admitti possint d. l. l. cum seq. & d. auth. cef. tante. Quoad ultimū, an donatio inter uiuos facta per dictum Hieronymum Perino fratri ualeat, non obstante, q allegatur simulatē facta, & ualere magis vñ, ad tradita plenē per Bart. in consi. 65. inci. Petrus;

28 nam t̄ factus pot dici multipliciter simulatus, ut de persona ad personam l. si quis gestum C. plus uale. q agi. l. multum, l. quis, l. 3. & l. cum propria C. si quis alterius uel sibi; Item de factu ad factum l. emptione, & l. si C. plus uale. q agi. & in l. cum in uenditione, & l. si quis donat. ff. de contrh. empt. & hñ latē per gl. & doct. per illum tex. in c. illo uos de pig. ca. ad nram de empt. & uend. q simulationem gl. in l. 2. C. plus uale. q agi. appellat de cā ad cām, sed illā puto sic melius appellari in casu l. ubi ita de don. cā mort. item qñ fieret donatio uerē, purē, & simpliciter, & simularetur donatio ob cām, & ob merita, ut per Bar. in l. 1. §. nec castrense ff. de collat. bono. cum sim. Qñq; ē t̄ factus dñ simulatus de se ipso ad se ipsum l. nuda ff. de contrahen. empt. l. imaginaria ff. de regu. iur. & l. 29 emptor ff. de aqua plu. arc. Et hęc est propriē, & uerē simulatio, alia uerō non, & iō si statutum loqueretur simpliciter de simulatione contractus, intelligeretur solum de ea, q fit de contractu ad se ipsum, & non de alijs: hęc sunt de mente Pau. Cast. in d. l. si C. plus uale. q agitur post Bart. in d. consi. 65. et Bal. in l. cum precib. C. de probat. t̄ Contractus uerō, q fit in fraudem alicuius, non dñ propriē simulatus, sed fraudulentus, & de eo loquitur Titulus ff. de his que in fraud. cred. et ff. si quid in fraud. patro. et tex. in l. si aliquis ff. de dona. caus. mort. et ad not. in l. post contractum ff. de don. cum sim. et in eo non habet locum titulus C. plus uale. q agitur, ad tradita per

31 Bart. et Paul. de Cast. in locis alleg. Et t̄ cum sint diuersę species simulationis, ut sup. ille, qui agendo, uel excipiendo allegat cōtractum simulatū, debet speciē simulationis exprimere, aliās eius allegatio tanquam inepta, et dubia non debet admitti, sicut

32 t̄ excipiens de excommunicatione debet speciē excommunicationis exprimere, aliās non auditur

33 c. i. cum glo. de except. in 6. Et sicut t̄ fundans se in minori etate debet speciē minoris etatis exprimere c. in presentia extra de probat. Et hoc expresse inquit Bar. in d. consi. 65. quem refert, et sequitur Pau. de Cast. in d. l. si C. plus uale. q agi. in ult. col. An aut in casu isto fuerit expressa qualitas, seu, species si-

mulationis, inspicere pot, qā mihi solum exhibiturum fuit cōsiliū excellentis D. Ioannis Ludouici, fm̄ q ultimo loco laudatum fuit. Et resumendo singulas species simulationis, in primis satis constat in casu occurrenti contractum donationis non fuisse simulatum de persona ad personam, quia uerē donatum fuit Perino, nec de factu ad factum, cum uerē solum facta fuerit donatio attenta eius forma, & ut cantant eius uerba l. nō codicillum C. de test. nec ē t̄ de cā ad cām, cum fuerit simpliciter, & purē facta donatio inter uiuos, nec in ea sunt appolita aliqua uerba, ex quib. simulatio colligi possit. Sed si simulatus dici posset, uel hoc contingit primo, qā sit simulatus de se ipso ad se ipsum, ut quia non donauerit, nec donare uoluerit, sed ex aliqua cā nō expresse se donare finxerit, ueluti exemplificat Pau. de Cast. in d. l. si post Bar. Vel secundo ex eo, qā hoc fecerit dolosē aīo aliquem fraudandi, ut fisci, uel alium, ueluti et̄ explicari pot ex iis, q dixit Bar. in d. consi. 65. & Pau. in d. l. si. Quoad t̄ primum modū de se ipso ad seipsum, vñ donationem non posse dici simulatā, ut primo ex uerbis instr̄i probat, quib. dñ, q uerē, libere, purē, simpliciter, & inter uiuos donabat: Et de hoc standum est instr̄o, pro quo est iuris p̄sumptio, ut illi sit standum, nisi apertissimis, plenis, & concludentib. p̄bationib. t̄rium appareat l. cum precib. & ibi glo. C. de prob. cum sim. quā allegat, l. cum propria, l. multum, & gl. ubiq; C. si quis aliter, uel sibi: Sed si rectē inspiciantur depositiones testium ex aduerso receptorum, nihil concludentes, imō nec p̄sumptiuē probatum vñ t̄ instrumentum donationis de simulatione, uel fraude, ut singula dicta testium optimē discutiendo p̄fatus D. Ioannes Ludouicus clarē demonstrauit: ergo indubitanter standum est in instr̄o donationis, vñ in instr̄o donationis inquit tex. in d. l. cum precib. t̄ Et dicit gl. in l. in exercendis C. de fid. instr̄. q ad probandū t̄ instr̄um non sufficiunt duo testes, sed requiruntur tres, aut quatuor testes necessarios concludentes, & glo. in c. cum Ioannes de fid. instr̄. in uer. quodlibet dicit quatuor, uel quinq; ad minus testes testes esse necessarios per illum tex. l. optimā C. de sh. & com. mit. stip. gl. in l. nec ignoras C. de don. & latē hñ per scriben. maxime per Sal. in d. l. in exercendis, qui et̄ subdit, q requirunt testes integerrimę fidei, & nullo mō debēt esse suspecti, sed oī exceptione maiores t̄ Testes aut̄ idonei, oīq; exceptione maiores eē dñ q nulla exceptione legitima repelli possūt, nec t̄ eorū dicta, aut p̄sonas aliqua exceptio legitima opponi, & p̄bati pot, ut nō uoluit glo. in dñ tex. in c. de p̄sangu. & affi. Ray. in tra. de testi. & est optimus tex. in l. testium C. de testi. & l. optimā C. de sh. & com. mit. stip. Sed testes in hac cā examinati nō sunt idonei, nec omni exceptione maiores, qā aliqui de auditu, alij de credulitate, & plures sunt singulares, et go & c. Ad tradita per Baldum in d. l. testium. Immo

37 t̄ hñ oī testes de auditu, de credulitate, & singulares nō dñr propriē testes per gl. in l. 2. §. p̄ff. de acqu. plu. arc. Ant. de Bu. in c. quoties, & ibi gl. extra de test. & Alex. in rub. ff. de iure iur. Præterea t̄ cum requirantur testes idonei, oīq; exceptione maiores, vñ inquit tex. in d. l. testiu ibi integri, & bonę opinionis, ad hoc, ut testes examinati in cā probet, & p̄sent, requirebat, q pro parte producentis fuisset et̄ sp̄aliter articulatū, & probatū p̄ alios testes de illorū idoneitate, & integritate, alioquin eorū dicta nō p̄cederent, & in hoc debet esse cautus aduocatus, q uult aliquid probare in casu, quo testes idonei omnique exceptione maiores, & bonę opinionis requirunt, Bar. in l. 1. §. si quis neget in ult. col. ff. quemadmodū

testa. aper. Dec. in cons. 37. in 4. col. & in c. 1. colum. pen. de app. & Bal. in l. 1. C. si aduer. libe. Quare cum istud factum non fuerit in casu nostro standum erit omnino iuxta donationis, pro quo presumitur, ut sup. Adde quod in scriptis sunt, seu scriptura requirunt, ut est factus donationis, quia donans modum in donando excessit, ut declarat Sal. in l. factus per illum rex in primo not. C. de fid. instr. Simulatio factus non potest per testes probari Sal. in l. 1. in 1. col. uersic. quod C. plus ual. q. agi. Sed si in donatione excedente legitimam summam, quod insinuationem requirit, ergo & c. Rursus quod factus ex una parte est simulatus, & ex alia parte non, quia alter credat esse uerum, tunc non potest a contractu pretextu simulationis recedi, ut tradit per Bal. in d. l. 1. in 2. col. uersic. sed hic quod ergo non debet simulatio concludenter probari, nisi probetur, factum fuisse ex utraque parte mentium fictitium, & simulatum, nec sufficeret, quod ex una parte tantum. Quo uero ad reuocandum factum donationis tantum simulationem factum in fraudem alicuius, solum uero admitte illud, in cuius fraudem factus factus fuit, ut quod erat talis, cui aliquid omnino debebatur, ut quod fraudem committens tenebatur ei aliquid relinquere, uel soluere, ut sunt creditores, quibus erat satisfaciendum, per notum tit. de his, que in frau. cred. ut est patronus, uel eius filius, ut ff. & C. si quid in frau. patr. maxime in l. 2. Item ut est filius, cui pater tenetur legitimam relinquere C. Rayn. de testa. & C. de inoff. don. in l. 1. & ibi feret per totum. Sed frater sorori nihil tenetur relinquere, nec soluere, ergo illi non competit ius reuocandi factum ratione fraudis. Et ita in predictis omnibus iuris est sententia, & sententia prelati do. Consulti adhaereo.

SYMMARIUM.

- Argumentum a maioriore rationis est in iure validissimum.
Matre ab agnato exclusam in successione intestata alicuius, multo magis amari debet dici exclusam.
Expresse idem dispositum de eo conserui debet, de quo disponens interrogatus ita disposuisset: quando hoc verum sit nu. 34.
Indefinita aequipollent uniuersali.
Agnata secundum legem civilem appellatione agnatorum comprehenduntur.
Secus si statutum loci dissoneret, nullam feminam appellatione agnatorum contineri, excepta sorore.
Argumentum ex identitate, seu paritate rationis etiam in statutis procedit, & quando secus num. 50.
Statutum qua ratione agnatos matri, & cognatis defuncti in succedendo preferat, & nu. 51. ubi declaratur.
Agnata de iure antiquo a successione propter patrum magnam excluduntur, & a quo patrum illa excluderetur nu. 52.
Interpretatio illa tollatur, per quam res ad ius antiquum reducit.
Agnata de iure cōi in succedendo praefertur patrum magno.
Quid si statutum loci praefertet consanguineos in quarto gradu constitutos ipsi matri, & cognatis defuncti in proximiori gradu existentibus, & mater non adest.
Statutum excludens matrem, uel sororem a successione defuncti propter existentiam patrum, uel agnatorum quando etiam amitam dicatur excludere, & quando non.
Regula, si vincio vincentem te, multo magis vincio te, quando locum habeat, & quando non, & nu. 32.
Statutum excludens cognatorum comprehendit solum casus specialiter expressos.
Statutum excludens filiam propter filium masculum non dicitur amitam excludere, si non filius sed nepos ex eo supersit.
Statutum correctorium iuris cōis non debet de persona ad personam et remotiorem extendi et ex identitate, seu paritate, imo nec ex maioriore rationis, & nu. 32.
Statutum excludens feminas propter masculos solum casum in eo expressum comprehendit, nisi aduer. iuxta regulam, si vin-

- co vincentem te & c.
Agnati non excludunt amitam, nisi sint gradu proximiores, qui de iure Codicis agnati cognatos excludunt, idemque est in terminis statuti excludentis matrem, & cognatos usque ad certum gradum.
Agnatio a patre, cognatio uero a matre procedit.
Vincula duo, & tria in materia successione debent vinculum unum simplex vincere.
Statuto generaliter vocante ad successionem defuncti proximiores consanguineos ex latere patris, exclusis cognatis, utriusque coniunctis praefertur consanguineo tantum.
Idem stante statuto, quod defuncto ab intestato, non extantibus liberis, debeant succedere coniuncti per lineam paternam usque ad quartum gradum inclusiue, exclusam matrem, ac etiam exclusis ipsi, qui per lineam maternam tantum sunt coniuncti.
Statutum excludens matrem, & cognatos propter agnatos non excludit amitam, neque sororem.
Statuta semper debemus intelligere, et interpretari, ut iuri cōi minus derogare, & cum illo magis concordare videantur.
Argumentum a contrario sensu non procedit, quando contrarietas, uel absurdum, aut inconueniens resultaret.
Hac uerba, ita tamen, stant restrictiue, & determinatiue.
Dispositio praesambula generalis per quae uerba restringitur.
Argumentum a contrario sensu quando sumi possit etiam si contrarietas resultet.
Verba haec ita tamen, & tunc, & eo casu possunt etiam conditionaliter intelligi.
Conditio importatur per diffinitionem quando.
Nepotes ex filio substitutum extraneum sub conditione, si filij heredes instituti decesserint sine liberis, excludunt, quamuis filius proprijs testator dotes tantum reliquerit.
Argumentum, si disponens de aliquo casu fuisset interrogatus, idem disposuisset, & propterea pro expresse disposito haberi debet, an procedat in statutis, & in quibus locum habeat usque ad nu. 38.
Promisso haberi, & sub dispositione iuris communis relinqui censeri debet id, quod statuentes non dixerunt.
Dispositioni irregulari, & exorbitanti eatenus standum est, quatenus in ea expresse reperiatur, & non ultra.
Immunitatis concessio sui natura est restringibilis.
Argumentum a maioriore rationis non est in consideratione habendum in ijs, quae sui natura sunt restringibilia.
Agnationis qualitas est de iure civili, & potest a statuto tolli, secus est de qualitate cognationis, quae est iuris naturalis.
Filius per emancipationem desinit esse agnatus.
Statutum, quod agnati usque ad tertium gradum succedant, exclusis cognatis, ac etiam matre, sit ne fauorabile, an odiosum, & quomodo possit utroque modo dici.
Et an illa uerba usque in eo stent, exclusiue, uel inclusiue.
Diffinitio usque prolata in non mere fauorabilibus, sed potius in odiosis in dubio stat exclusiue, non autem inclusiue.
Diffinitio usque in penalibus, & odiosis quando stet inclusiue, & quando secus.
Cuiusque heretici, & de heret. in 6. declarantur, quo ibi constitutum il 2. stet diffinitio usque.
Diffinitio usque in quacumque dispositione, in qua aliis inclusiue sumeretur si ita intelligendo iuris contrarietas, maiorque iuris correctio resultaret, ut haec euitentur debet intelligi exclusiue et in casu, quo ad gradum determinationem poneretur.
Statuentes se in continenti corrigere uoluisse non est dicendum, nec uerisimile, & ideo ut pars una alteri non contrarietur, statutum est intelligendum.
Clausula in fine posita ad proxima tantum, & non ad omnia praecedentia referri debet, quando aliis contrarietas, & absurdum resultaret.
Agnatorum appellatione non comprehendit, ergo esse cognatum non est bona consequentia.
Filius sororis locum agnatorum quoad effectum succedendi obtinet.

EPI TOM E.

A Mitam in successione nepotis ex fratre praefertur patrum magno etiam in terminis statuti